

Predvolebný kalendár:

- do 7.11. doručenie oznámení o mieste a čase konania volieb
- od 15.11. začiatok volebnej kampane
- 30.11. koniec volebnej kampane
- 2.12. deň volieb do orgánov samosprávy

Jesenný list úvodom

Milí Devínčania, pomaly sa končí babie leto, ktoré nám v tomto roku ušetrilo svojim nadsluhovaním nemalé peniažky na vykurovanie. Ďalšiu možnosť šetrenia vám ponúkame my pomocou novej rubriky „Vaše starosti na naše hlavy“. Keďže odborníci si dnes skutočne dávajú za svoje rady riadne zaplatiť, bola by škoda nevyužiť ponúknutú pomocnú ruku od susedov. Píšte nám (svoje listy môžete dávať do schránky na DK, priamo ich adovať členom redakčnej rady, alebo nám ich zašlite mailom na adresu uvedenú v tíráži), a my sa budeme snažiť nájsť pre vás to najlepšie riešenie. V tomto čísle Devínčana si prečítate, čo všetko na vás v Devíne čaká. Program je to pestrý – pietny spomienkový večer, športový turnaj, divadlo, koláčová súťaž, výstava ručných prác, nácvik vianočného programu... Vari najdôležitejšou udalosťou tejto jesene však budú voľby. Aby sme vám ulahčili rozhodovanie, prinášame v čísle zoznam všetkých kandidátov, ktorí sa budú 2.12.2006 uchádzať o vašu priazeň. Prečítajte si, ktorí sú to, a dobre si ich všimajte. Od toho, komu dáte svoj hlas, bude totiž závisieť život nás všetkých ďalšie 4 roky. Moc, ktorú má každý jeden z nás vo svojich rukách, si ani neuvedomujeme. Zväčša len frfoceme, doma či v krčme kritizujeme, ale prstom nepohneme. Spoliehame sa, že TO dáko dopadne, že sa TO akosi zariadi... Mýlka priatelia! Vlastne – občas TO teda aj dopadne! – len sa potom nestíhame čudovať. Nuž – priznajme si – umožnili sme to. Nečinnosťou, apatiou, nezaujímavosťou o veci verejné. A pritom je to niekedy také jednoduché. Zčať môžete napríklad tým, že vezmete do ruky pero a napíšete nám.

Príjemné čítanie vám praje

Redakcia

Vážení čitatelia,

v tomto čísle si môžete prečítať zoznam ľudí, ktorí sa budú v nadchádzajúcich komunálnych voľbách v decembri 2006 uchádzať o vašu priazeň. Nakoľko aj ja kandidujem na funkciu starostky, rozhodla som sa do termínu konania volieb nepublikovať svoje príspevky v našom Devínčanovi. Nebolo by to voči ostatným kandidátom etické z hľadiska volebnej kampane. Môj pôvodný zámer bol z postu zodpovednej redaktorky odstúpiť. Nového redaktora by však muselo schvaľovať miestne zastupiteľstvo, čo by celú vec zbytočne komplikovalo. Preto som zvolila takéto riešenie. Ďakujem za porozumenie a nám všetkým prajem 2. decembra pokojné a kultivované voľby.

Vaša Ľubica Kolková
zodpovedná redaktorka

Otvorenie športového areálu ŠK Devín

22. október 2006

Zadĺženosť Devína sa podarilo znížiť Výsledky kontroly hospodárenia MÚ Devín

viac na strane 6

v budúcom čísle

Vaše starosti na naše hlavy

V minulom čísle sme priniesli informáciu o novej rubrike, ktorá vám ponúka pomoc pri riešení problémov. Život ich v dnešnej hektickej dobe prináša často neúrekom a človek skutočne niekedy nevie, kam z konopí. Odborné poradenstvo je dnes tvrdý biznis, ktorý si nie každý môže dovoliť zaplatiť, pričom by mu niekedy stačilo správne usmernenie. Nie nadarmo sa však hovorí, že v „núdzi poznáš priateľa“. V redakcii sme dali hlavy dohromady a oslovili sme viacerých Devínčanov, o ktorých vieme, že sú vždy ochotní pomôcť. Načrtli sme im myšlienku tejto poradenskej rubriky – a dnes vám môžeme predstaviť prvých členov tímu odborníkov, pripravených odpovedať na vaše otázky z rozličných oblastí. Tu sú – zoradení podľa abecedy:

- MVDr. Baculák Vojtech – veterinárna oblasť
- JUDr. Böhm Alan – právo
- MUDr. Böhm Peter – očné lekárstvo
- JUDr. Böhmová Soňa – právo, reality
- MUDr. Böhmová Zuzana – psychiatri
- Mgr. Čambalová Katarína – šport, poisťovníctvo
- Doc. RNDr. Viera Feráková, CSc. – flóra Devína

- Ing. Fridrik Achim – ekonomika, účtovníctvo
- Ing. Frimmel Kamil – stavebníctvo
- Prof. PhDr. Anton Heretík, CSc. – psychológia
- Mgr. PhDr. Anton Heretík jr. – psychológia
- Doc. Ing. Horniak Viliam, PhD.
– záhradníctvo, vinohradníctvo
- Ing. Kolková Ľubica – ekonomika, dane, účtovníctvo
- Ing. Arch. Mráziková Šarlota – urbanizmus, architektúra, inžinierske činnosti
- Prázdňuská Mária - ekonomika, dane, jednoduché účtovníctvo (SZČO)
- Ing. Šimončíčová Katarína – ochrana prírody
- Ing. Zvrškovec František Alexander
– finančníctvo

Pozvánka

Pre mnohých sú to mená neznáme, preto redakcia pre vás pripravila na **22. novembra zoznamovací večer** s týmito odborníkmi. Od **19.00** budete mať možnosť poradiť sa s nimi priamo – v malej klubovni Domu kultúry v Devíne. Nebude chýbať ani malé občerstvenie, takže veríme, že spolu strávime príjemný a poučný večer. Pokračovanie na str. 6

Aktuálne informácie

Interpelácia poslanca MsZ hl.m. SR Bratislavy
Ing. Juraja Šterbatého

Vážený pán primátor,

moja interpelácia bude na Vás, ako primátora hl. m. SR Bratislavy. Chcem sa Vás opýtať, prečo Magistrát hl. m. SR Bratislavy si pri prevode vlastníckych práv k pozemkom p. č. 958/2 a 958//10 v kat. území Devín, t.j. pozemkom pod Devínskym hradom neuplatnil svoje vlastnícke práva k majetku, ktorý tam za finančné prostriedky daňových poplatníkov vybudoval.

Ide o stavby cestného telesa, ako aj parkoviska. Podľa mojich informácií tak učinila len Bratislavská vodárenská spoločnosť na svoje stavby umiestnené na spomenu-tých parcelných číslach. Nie som právnik, ale myslím si, že týmto krokom magistrá-tu nie je nový vlastník pozemkov viazaný žiadnym vecným bremenom a výsledkom môže byť, že naša národná kultúrna pamiatka je *de iure* bez prístupu. Alebo len so súhlasom vlastníka pozemku.

Obraciam sa na Vás, pán primátor, s touto interpeláciou s cieľom, aby ste danú sku-točnosť dali prešetriť, čo bolo aj predmetom nášho predchádzajúceho rozhovoru.

Starostov odpočet

Devínčania mali vo štvrtok – 19. októbra v Dome kultúry príležitosť stretnúť sa so starostom, ktorý tu pre nich pripravil odpočet svojho štvorročného pôsobenia. Medzi svojimi úspechmi starosta menoval získanie nenávratnej finančnej výpomoci od firmy J&T (nedozvedeli sme sa však podmienky poskytnutia tejto výpomoci), ktorá oddialila uvalenie nútenej správy na Devín, ďalej to bola úprava foyeru Domu kultúry, úprava námestia, kde vznikla pešia zóna, pochválil sa zdvihnutím úrovne miestneho časopisu Devínčan (ktorý teraz nepochopiteľne chce zrušiť). Takisto sa podarilo čiastočné oddĺženie 3 veriteľov, obec získala do bezplatného prenájmu stroj na údržbu komunikácií (multikára). Za svoj najväčší úspech považuje starosta presadenie projektu protipovodňovej ochrany Devína, realizácia ktorého by sa mala začať už v roku 2007. Starosta spomenul aj problém Muránskej ulice. Priznal, že je tu vlastníkom pozemku pod cestou, no zá-roveň verejne deklaroval, že sa tento pozemok nikdy nebude využívať inak ako verejná komunikácia. Starosta spomenul aj zopár projektov, ktoré sa mu vraj nepodarilo zrealizovať najmä preto, že sa nedokázal dohodnúť s poslancami. Žiaľ, na stretnutie prišla len hŕstka občanov, ktorí nemali na starostu prakticky žiadne otázky.

Výzva Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Bratislave

POZOR na požiare vo vykurovacom období

Zimné vykurovacie obdobie z hľadiska ochrany pred požiarimi možno považovať za obdobie so zvýšenou po-žiarovosťou. Toto obdobie nie je možné presne vymedziť dátumom pre celé územie Slovenskej republiky, ale je rôzne, a to podľa polohy a nadmorskej výšky a iných geografických faktorov. Z uvedeného dôvodu z hla-diska protipožiarienej prevencie sa sledujú len charakteristické príčiny požiarov pre toto obdobie, počas celého kalendárneho roka. Je pozoruhodné, že aj v letnom období sa vyskytujú požiare v súvislosti s vykurovaním, resp. príkurvaním elektrotepelnými spotrebičmi, a to najmä pri krátkodobom náhlom ochladení. Je preto namieste pripomenúť občanom, že ustanovenie zákona o ochrane pred požiarimi ukladá fyzickým osobám cit.: „konať tak, aby nedošlo k vzniku požiarov pri prevádzkovaní palivových spotrebičov, pri skladovaní, ukladaní a používaní horľavých látok a pri manipulácii s otvoreným ohňom“, toľko citát.

Podceňovanie požiarneho nebezpečenstva, nedostatočná ostrážitosť a ľahostajnosť majú za následok veľa-krát požiare i s tragickými následkami. Verný obraz zlyhania ľudského faktora nám dáva štatistika požiaro-vošti. Za obdobie od 1. 1. 2006 do 30. 9. 2006 na území hl. mesta SR Bratislavy vzniklo 642 požiarov, ktoré spôsobili škody za 51,7 milióna korún. Pri týchto požiaroch bolo zranených 23 osôb. Medzi najčastejšie príčiny požiarov patrili: fajčenie, manipulácia s otvoreným ohňom, zakladanie ohňov na skládkach odpadu a odpad-kov a iná nedbalosť a neopatrnosť dospelých.

V období od 1. 1. 2006 do 30. 9. 2006 boli na území hl. mesta SR Bratislavy zaznamenané 2 požiare súvisiace s vykurovaním, pri ktorých vznikli škody za 51 000,- Sk. Vykurovacie obdobie však prináša zvýšené riziko vzniku požiarov, ktorých najčastejšími príčinami je zlý stav vykurovacích telies, dymovodov a komínov, preku-rovanie vykurovacích telies, používanie horľavých kvapalín na zakurovanie a vysypánie žeravého popola do horľavých nádob a do blízkosti horľavých materiálov.

Z uvedenej štatistiky vyplýva, že opatrnosti nie je nikdy dostatok, a preto Vážení občania prijmite od hasičov niekoľko rád, aby sme v nastávajúcom zimnom období mali požiarov čo najmenej:

- neprekurujte vykurovacie telesá, neskladujte a nesušte v ich nebezpečnej blízkosti horľavé materiály a nenechávajte ich v činnosti bez dohľadu,
- nepoužívajte na zakurovanie horľavé kvapaliny, naftu, petrolej, benzín a pod.,
- dbajte na to, aby šporáky a pece boli umiestnené na nehorľavej podložke o rozmeroch daných v návode na používanie vykurovacieho telesa, a aby dymovody boli zaistené do sopúcha odborným spôsobom,
- pri kozuboch s otvoreným ohnískom, ak je podlaha miestnosti horľavá, musí sa chrániť ochrannou pod-ložkou; pred ohnískom kozuba neumiestňovať na podlahe horľavé materiály, koberce, kožušiny, horľavé dekoratívne predmety,
- popol z vykurovacích telies vysypajte zásadne do nehorľavých a uzatvárateľných nádob,
- dbajte na to, aby neboli ponechávané v prevádzke bez dohľadu také spotrebiče, ktorých technické vyho-tovenie vyžaduje trvalý dohľad, ako napr. elektrotepelne vykurovacie telesá bez automatickej regulácie,
- zabezpečte si pravidelné čistenie komínov a vykonanie kontroly komínov a udržiavajte ich v dobrom stave,
- dodržiavajte predpismi stanovené zásady pre skladovanie a používanie horľavých kvapalín, kovových tlako-ých nádob na propán-bután, tuhé palivá a iné materiály.

Len zvýšenou opatrnosťou a dôsledným dodržiavaním týchto rád predídete vzniku požiarov

O priazeň svojich spoluobčanov sa uchádzajú

č. meno, priezvisko vek povolanie

na funkciu starostu

1	Lubica Kolková, Ing.	45 rokov	ekonómka
2	Jozef Paczelt	49 rokov	podnikateľ
3	Juraj Šterbatý, Ing.	51 rokov	stavebný technik
4	Jozef Vončina	58 rokov	podnikateľ

na funkciu poslanca miestneho zastupiteľstva MČ Devín

1	Zoltán Adorjan, PhDr.	64 rokov	vysokošk. učiteľ
2	Vojtech Baculák, MVDr.	52 rokov	veterinárny lekár
3	Janka Bartovičová, JUDr.	59 rokov	právnička
4	Soňa Böhmová	45 rokov	právnička
5	Martin Čudrnák	37 rokov	podnikateľ
6	Gabriel Drobniak, Ing. arch.	46 rokov	architekt
7	František Gúcký, Ing.	75 rokov	technik
8	Zuzana Hanzlovičová	41 rokov	učiteľka
9	Zdenka Janotová	52 rokov	riaditeľka MŠ
10	Luboš Juríček, Ing.	42 rokov	podnikateľ
11	Ignác Kolek, Ing.	54 rokov	technik
12	Helena Krupková	57 rokov	bank. úradníčka
13	Rastislav Kunst, Mgr.	34 rokov	manager
14	Terézia Lachkovičová	55 rokov	technička
15	Margita Leskovská	49 rokov	asistentka riad.
16	Gabriela Majdová	42 rokov	podnikateľka
17	Richard Marko, Ing.	28 rokov	riaditeľ
18	Valéria Matková	65 rokov	podnikateľka
19	Oľga Mikulášová, Mgr. Art	50 rokov	hud. teoretička
20	Jozef Mjartan, Ing.	57 rokov	stavebný inžinier
21	Matúš Mrázik	23 rokov	študent
22	Šarlota Mráziková, Ing. arch.	48 rokov	architektka
23	Michal Němec	38 rokov	podnikateľ
24	Melánia Orelová	70 rokov	mechanička
25	Jaroslav Proft, PeadDr.	42 rokov	zamest. MV SR
26	Miroslav Rihák, Ing.	56 rokov	podnikateľ
27	Daniel Rumanovský	43 rokov	podnikateľ
28	Ivo Schubert	40 rokov	podnikateľ
29	Štefan Sojka	58 rokov	hudobník
30	Peter Šlahor, Mgr.	35 rokov	zamest. MV SR
31	Ján Šuchaň, Ing.	64 rokov	ekonóm
32	Milan Zikmund	51 rokov	technik
33	Andrea Zikmundová	40 rokov	advokátka
34	Jozef Vončina	58 rokov	podnikateľ
35	Eva Weiglová	43 rokov	ekonómka

na funkciu poslanca do mestského zastupiteľstva Bratislavy

1	Zoltán Adorjan, PhDr.	64 rokov	vysokošk. učiteľ
2	Kamil Frimmel, Ing.	56 rokov	technik
3	Luboš Juríček, Ing.	42 rokov	podnikateľ
4	Gabriela Luptáková	59 rokov	výtvarníčka
5	Juraj Šterbatý, Ing.	51 rokov	stavebný technik
6	Magdaléna Štipkalová	69 rokov	dôchodkyňa

OSPRAVEDLNENIE

V predchádzajúcom čísle sme chválili opravené fasády na Kremelskej ulici. Omylom tu bol s komentárom, že ide o domy so-ciálne odkázaných občanov, zverejnený aj záber domu pána Jozefa Patzelta. Nášho fotoreportéra zmiatla rovnaká farba fasád. Pánu Patzeltovi sa touto cestou za náš omyl ospravedľujeme.

Rozhovor s **Ing. Františkom Alexandrom Zvrškovcom**, obyvateľom Devína a na Slovensku známym podnikateľom.

❖ **Ako ste prišli do Devína a prečo práve Devín?**

Devín je miestom, kde som chcel bývať od malička. Znamená pre mňa akúsi „vesmírnu diery“, duševný blahobyť. Cítim tu obrovskú harmóniu, vychádza z atmosféry tohto miesta. Moja rodina bola z Bratislavy vysťahovaná v rámci akcie „B“ na Oravu. V roku 1969 som emigroval do zahraničia. Po niekoľkých rokoch vo Švédsku som sa v '89-om opäť vrátil na Slovensko – rovno do Devína, kde som kúpil dom.

❖ **Prezradíte nám, ako sa Vám v Devíne býva?**

Býva sa tu veľmi dobre. Prostredie mi pripomína miesto, kde bývam vo Švédsku – tam mám dom nad morom – tu bývam nad Dunajom. Devínčania sú príjemní ľudia. Zároveň mám blízko do mesta a pritom som stále v prírode. Devín je taká „dedina v meste“.

❖ **Vaše vnímanie Devína z pohľadu podnikateľa?**

Devín vnímam ako nebrúsený diamant pre podnikateľov, jeho opracovanie však musíme zabezpečiť všetci, ktorí tu bývame. Myslím si, že veľa malých podnikateľov na Devíne sa dokáže živiť turizmom. V porovnaní s historickými pamiatkami v okolí sme jedineční, len sa nevieme prediť, nevieme túto krásu sprostredkovať. Prečo? Návštevníka tu nikto nevíta, naopak, skočíme hneď na neho s vytrčenou rukou „plať, plať“ (keď nie parkovné, tak pokutu). Nevyužívame ani to, že historicky prístupovou cestou na Devín je vodná cesta. Jednou z podmienok rozvoja v budúcnosti je, podľa mňa, otvorenie malého prístavu pod hradom. Devínčania sa musia zmocniť hradnej ruiny. Nemôžeme múzeum spravovať ako cintorín. Táto pamiatka musí byť živým nástrojom v rukách Devínčanov.

❖ **Vráťte sa k Vaším aktivitám...**

Na Devíne som začal (aj na Slovensku) podnikať po r. 1990. Mestské múzeum mi prenajalo amfiteáter, s návrhom jeho skrášlenia, podľa ktorého som ho mal zrekonštruovať a sprevádzkovať ho na vlastné náklady (odhadom 30-40 mil. Sk – ako môj podnikateľský vklad). Dnes je uzavretá nájomná zmluva s mestom Bratislava, ktoré mi zabudlo túto budovu odovzdať, t. j. objekt nebol dodnes formálne prevzatý. Vlastník objektu – mesto BA – nepovedal, čo tam chce. Tak to zatiaľ len udržiavam (zadebné okná, lepenky, nátery zvonku), aby to nepôsobilo ošarpane. Mestská časť Devín žiada, aby tento objekt bol zbúraný, čomu nerozumiem. Škodu, ktorá by vznikla mojej švédskej spoločnosti neprevádzkovaním budovy, odhadujem na 300 mil. Sk.

❖ **Vedel starosta o tomto stave, o tejto nájomnej zmluve?**

Samozrejme, ale svojou neprofesionalitou a všeobecne negatívnym postojom ku rozvoju podnikateľských zámerov na Devíne prispel k tomu, že nedošlo k obnoveniu projektu. Devín svoj komerčný potenciál nevyužíva. Chodia

názory

Devín je miestom, kde som chcel bývať od malička

sem davy turistov a my pre nich nerobíme nič. Prichádzajú sem len kvôli tomu, že je to Devín. Osobne som sa rozhodol postaviť na Devíne hotel, aby návštevníci nemuseli utekať, aby sa tu mohli zdržať aj na dlhšie ako na okamih štiknutia lístka a prechádzky po hrade.

❖ **Okrem hotela ste postavili aj maják, ktorý obyvatelia Devína vnímajú kontroverzne. Prečo?**

Dnešní Devínčania už zabudli, že pôvodné obyvateľstvo sa živilo riečnou plavbou, obchodovaním na Dunaji. Pre mňa je Devín vstupnou bránou na Slovensko pre tých, ktorí túto činnosť vykonávajú aj dnes. Maják pre každého cestujúceho na vode znamená nádej. Svetlo, ktoré mu svieti na cestu pri príchode i odchode a chráni ho pred rizikami. Tento symbol som chcel dať aj Devínu. Za komunizmu bol Devín symbolom útlaku, chcel som ho premeniť na symbol nádeje. 500-tisíc Slovákov po Nežnej revolúcii opustilo Slovensko a hľadajú prácu v cudzine. Chcem im svietiť na cestu pri odchode, ale najmä pri možnom návrate. Maják má byť symbolom nádeje na návrat. Aj pomník postavený z iniciatívy Ústavu pamäti národa tým, ktorí hrôzy komunizmu neprežili, má byť pripomienkou toho, že svetlo nádeje, ktorú tento maják reprezentuje, je aspoň čiastočným ospravedlnením za tragédie, ktoré sa na území Devína odohrávali počas diktatúry. Maják – svetlo nádeje – má aspoň trochu ospravedlniť svedomie tých, ktorí sa aktívne zúčastňovali honby na ľudí hľadajúcich slobodu.

❖ **Devín a jeho budúcnosť – vízie, projekty?**

Na to, aby Devín mohol mať vízie, musí mať priestor pre ich realizáciu. Podľa mojich poznatkov sú tie priestory, ktoré kedysi patrili Devínčanom, vo forme urbárov a iných združení v rukách podivných vlastníkov, ktorí sa k nim dostali, podľa mňa, v rozpore so zákonom. Znepokojuje ma, že medzi menami vlastníkov sa nachádza aj meno dnešného starostu p. Paczelta, a táto skutočnosť je pre mňa svedectvom o tom, že sa na svoju funkciu nehodí. Mal zastupovať spoločné záujmy, mal povedať, že sú to posledné verejné priestory a mal sa snažiť získať ich pre občanov. Chcel by som obnoviť amfiteáter a umožniť predstaviť Devín spolu so slovenskou kultúrou širšiemu publiku ako iba Devínčanom. Niekoľko agentov zo známych európskych inštitúcií už niekoľko rokov so mnou vedie dialóg o možnosti etablovať svoje aktivity v lokalite Devína a ja im, žiaľ, nemôžem dať pozitívnu odpoveď vzhľadom na lokálne malichernosti. Rád by som pomohol financovať či už prístav pre malé

lode na Devíne, alebo napríklad výstavbu zariadenia so službami pre starších Devínčanov.

❖ **Aké služby konkrétne máte na mysli?**

V celej Európe je bežné, že keď sa starší človek už nedokáže sám o seba postarať, existujú v obci zariadenia, v ktorých je o nich postarané. Nemať takéto zariadenie na Devíne znamená nemať sociálnu ambíciu v tejto lokálnej politike. Už dnes sa nám podarilo cez hotel Hradná brána stať sa kongresovou a konferenčnou alternatívou pre Bratislavu. Takisto sme pomocou hotela oslovili zahraničných diplomatov, ktorí s radosťou ukazujú Devín návštevníkom zo zahraničia. Naším cieľom je, aby dnešní návštevníci Devína nadobudli pocit, že sa sem chcú vrátiť. Každý návštevník, ktorý prichádza druhýkrát, je potvrdením kvality prostredia Devína a kvality našich služieb. Pre Devín si viem predstaviť aj rolu iniciátora nových „devínskych hier“, kde cieľom bude posilnenie národnej identity našej mládeže. Iba tí, ktorí vedú, odkiaľ pochádzajú, dokážu hravo zvládnuť výzvy cudzieho prostredia. Budúcnosť Devína tiež vidím možnú iba vtedy, ak doriešime protipovodňovú ochranu nášho územia. Žiaľ, záujmy nových vlastníkov pozemkov pri Morave vidím ako jeden z dôvodov, prečo práce na protipovodňovej ochrane Devína meškajú.

❖ **Váš názor na situáciu okolo parkoviska?**

Osobne som priamo dotknutý novými vzťahmi na parkovisku. Niektorí, pre mňa neznámy, nahradil vyberanie poplatkov obcou vyberaním poplatkov do vlastného vrečka. Ak sa niekto mal stať vlastníkom tohto pozemku, tak to mala byť obec, ktorá sa o parkovisko roky starala. Ako sa novému vlastníkovi, ktorého nikto na Devíne nepozná, podarilo tieto pozemky vydržať obyčajným tvrdením, že ich vždy užíval, je pre mňa veľkou záhadou. Dúfam, že novozvolený starosta nechá preveriť spôsob prevodu vlastníckych práv z rúk obyvateľov Devína do rúk neznámych vlastníkov.

❖ **A čo Eurofondy?**

Rád by som, aby sa nové vedenie Devína uchádzalo o podporu z Eurofondov, za účelom pomoci všetkým šikovným remeselníkom, ktorých na Devíne máme. Každý z týchto remeselníkov by určite ocenil podporu na obnovu svojej remeselnej dielne a priestorov, v ktorých pracuje tak, aby tieto priestory boli napríklad dostupné aj pre turistov. Prostriedky z Eurofondov sa takisto dajú získať aj na zariadenie so službami pre starších Devínčanov. Pokiaľ však bude Devín v nútenej správe, je potrebné hľadať iné cesty získavania peňazí z EÚ. Tieto cesty existujú, len ich treba poznať, a najmä treba chcieť.

❖ **Váš odkaz Devínčanom?**

Zamyslite sa nad svojou budúcnosťou a budúcnosťou Devína. Zamyslite sa nad tým, komu budete dôverovať, nad tým, kto bude vašim zástupcom v obecných orgánoch. Vymeňte tých, ktorí nás sklámali, a dajte šancu Devínu.

Za rozhovor ďakuje I. Kolek

Šarkany nad hradom

Posledná októbrová sobota na Devínskom hrade bola akoby vystrihnutá z rozprávky. Početným návštevníkom, ktorých sem prilákalo nádherné jesenné počasie, sa naskytol pohľad na skupinu prapodivných lietajúcich tvorov, brázdiacich snečnú oblohu nad hradnými ruinami. Hrdé šarkany – veselé i smutné, malé i veľké, kúpené či doma robené – poletovali na krídlach jesenného vánku, a nebyť špagátov v rukách ich malých majiteľov, odleteli by ktoviekam. Toto vydarené popoludnie zorganizovali mamičky detí z MŠ v Devíne s pomocou ďalších ochotných Devínčanov. Vďaka ústretovému prístupu Mestského múzea mali Devínčania so šarkanmi vstup na hrad zdarma. O občerstvenie nebola núdza – prítomní sa oň postarali sami. Každý doniesol špecialitu vlastnej kuchyne a stoly sa prehýbali pod sladkými i slanými dobrotami. Nechýbal teplý čajík pre deti, rodičov zahrievalo dobré víno dodané miestnymi vinármi. Záverom podujatia boli vyhlásení aj víťazi tejto prvej oficiálnej devínskej Šarkaniády (neoficiálne Šarkaniády organizovala skupina Devínčanov už roky predtým). Najsmiešnejšieho šarkana vlastnoručne vyrobil a pomaľoval Beny Böhm. Najlepšie lietal šarkan Anke Gašparovej a najoriginálnejšieho šarkana vypustila rodina Vičanová. Komisia to pri rozhodovaní nemala ľahké. Vyberať bolo skutočne z čoho – nádherné boli všetky šarkany – či už vlastnoručne vyrobená šarkania snečnica malej Majky Vitekovej, spojený zástup malých šarkaníkov Barborky Fridrikovej pochádzajúci z ďalekej Číny, alebo farebný mozaikový šarkan Jakubka Lu-

koviča od Slovincov. Odmenou pre všetkých boli krásne perníkové šarkany, ktoré pripravili spoločne rodiny Mikulášová a Záčiková. Víťazom však bol každý, kto prišiel a strávil príjemné popoludnie na hrade v spoločnosti svojich detí, priateľov a susedov. Záujem náhodných návštevníkov hradu naznačil, že takáto akcia by mohla mať úspech aj v celomestskom meradle. Zostáva len dúfať, že organizátori nezaspia na vavrinoch a že o rok budú mať šarkany opäť rande nad devínskym hradom.

P. S. Mimo chodom, nádhernú fotku od Andreja Bána z tejto vydarenej akcie priniesol aj časopis .týždeň ako foto týždňa vo svojom poslednom čísle 45/2006.

foto: K. Frimmel

Z histórie

Dodnes nevieme presne, kde sa upiekol prvý kvasený chlieb. Vieme však, že chlieb patril k základným potravinám človeka od najstarších čias. Poznali ho už starí Egypťania, ktorí cesto pripravovali z múky, vody a soli. Potom ho nechali dlhší čas stáť na slnku, kde samovoľne pôsobením kvasiniek zo vzduchu prirodzene skvasilo. Takto spontánne vykvasené cesto bolo po upečení v peci ľahké, a malo chutnú hnedú kôrku. Prvé chleby mali rôzne tvary, pretože egypťskí pekári sa snažili upútať chlebom nielen chuť, ale aj zrak. Chlieb sa nekrájal, ale lámal. Zo začiatku pekárske pece boli hlinené, vysoké 150 cm, smerom hore sa stupňovite zužovali. Vykurovali sa drevom. Po dôkladnom vykúrení sa zvonku na jednotlivé stupne prilepovali vlhké kusy formovaného cesta. Keď boli z jednej strany opečené a samy odpadávali, prilepili sa znova opačnou stranou na dopečenie. Zo začiatku piekli Egypťanky chlieb doma. Postupom času sa pece zdokona-

lovali a začalo sa v Egypte formovať pekárske remeslo. Realistické vyobrazenie dvornej pekárne sa našlo v hrobke Ramzesa III. Egypťanov v pečení chleba nasledovali Židia, ktorí boli v egyptskom zajatí (16. – 12. storočie pred Kr.). Po rozpade židovského štátu a ich odchode do všetkých častí vtedajšieho sveta odovzdávali svoje poznatky o pečení chleba ostatným národom, s ktorými prišli do styku. Chlieb poznali aj národy dávnej Mezopotámie.

Do starého Grécka sa znalosti o príprave a pečení chleba dostali prostredníctvom Feničanov. Chlieb v Grécku najprv piekli otroci, až neskôr vzniklo slobodné vážené pekárske remeslo.

Predstavu o rímskom chlebe, ako aj pekárňach máme z archeologických vykopávk v Pompejách. Tam sa našli jeho zuhoľnaté pozostatky. Chlieb bol okrúhly, nižší ako dnešný a jeho povrch bol ryhovaný, aby sa dal lepšie lámať. Z Ríma sa dostalo pečení chleba

do Germánie a Galie. Germáni si obľúbili rímsky kvasený chlieb a od začiatku nášho letopočtu ho začali aj pripravovať a piecť.

V období veľkého sťahovania národov (5. storočie) naše územie prechodne obsadili skupiny rozličných kmeňov – Gótov, Herulov, Longobardov a ďalších. Ich prítomnosť na Devíne potvrdzujú viaceré sídliskové objekty s typickou keramikou a rôznymi predmetmi, ako sú hrebene, pracky z opaskov, šatové spony a iné. V jednom z takýchto objektov sa 11. septembra 1986 v zásepe jamy zničenej pece našlo množstvo zuhoľnatého obilia a takmer kompletne zastúpenou druhovou škálou súdobých obilnín. V tomto obilí sa objavil mimoriadne významný nález – zuhoľnatý bochník kvaseného chleba, jednotlivé krajce a chlebové kôrky. Chlieb z pšeničnej múky s prímiesou raže je okrúhly, má priemer približne 23 cm, výšku 6,5 cm a pôvodnú hmotnosť pravdepodobne 1 kg. Povrch chleba je popukávaný. Tento výnimočný nález je v našich podmienkach celkom ojedinelý. Dokladá nám podobu aj vyspelú technológiu výroby tejto základnej ľudskej potraviny. Práve v septembri uplynulo 20 rokov od jeho objavenia.

PhDr. Veronika Plachá
E. Cvengrošová: Čerstvý chlieb (1986).
Umelecké zobrazenie nálezu chleba na Devíne.

Invázne □

Aktuálny problém aj v Devíne

Zvolebnie sa, a tém týkajúcich sa problémov našej mestskej časti, činnosti súčasného i budúceho miestneho zastupiteľstva by sa našlo dosť, ale patríam k vyznavačom príslovia „Suster, drž sa svojho kopyta“, tak i do tohto čísla *DEVÍNČANA* píšem zopár riadkov z tématiky mne vlastnej. Ochrana flóry je súčasťou rozsiahlej problematiky ochrany prírody a krajiny, v ktorej o konkrétne úlohy na zlepšenie životného prostredia, najmä v Bratislave nie je núdza. Bohatstvo prírody okolia našej mestskej časti a možnosti jeho poznávania aj prostredníctvom Ekocentra Daphne a pomerne nedávno zriadenej Turistickej informačnej kancelárie v Devínskej Novej Vsi propagovali autori článkov v minulom čísle časopisu Devínčania i Župných novín. Na rozdiel od nich, ako aj môjho prvého príspevku, teraz nechcem písať o rastlinách, ktoré sú pýchou lokálnej flóry, ale o druhoch, ktoré sú v nej nežiaducimi prisťahovalcami. Úmyselnou i neúmyselnou činnosťou človeka sa ku nám dostali často z veľmi vzdialených zemí. Niektoré úžitkové rastliny splaneli z kultúry, okrasné druhy unikli zo záhrad, mnohé divorastúce sa náhodne zavliekli so semenami, s rozličnými tovarmi železničnou i cestnou dopravou. Najvyššie percento z nich sa šíri riečnymi koridormi; reprezentačnú zostavu možno sledovať popri Morave a Dunaji. Konkurencie schopné neofyty prenikajú do prirodzených a poloprirodzených rastlinných spoločenstiev, udomácnia sa v nich na úkor pôvodných komponentov kveteny, menia ich štruktúru. Predstavujú riziká environmentálne, často zdravotné i ekonomické. Potreba ničiť najnebezpečnejšie z týchto invázných druhov, ktorých výskyt na Slovensku prednostne mapujú pracovníci štátnej ochrany prírody, našla odraz aj v legislatíve. Vychádzajúc z § 7 ods. 1-7 Zákona MŽP SR č. 543/2002 Z.z., v Prílohe č 2 Vyhlášky MŽP č. 24 z r. 2003 bol publikovaný aktuálne platný zoznam invázných druhov rastlín a tiež spôsoby ich odstraňovania. Bližšie informácie poskytuje Metodické usmerenie k tejto problematike, ktoré vyšlo v tom istom roku. Do zoznamu bolo vybraných zatiaľ iba 7 invázných rastlín a všetky s výnimkou zdravotne nebezpečného boľševníka obrovského (*Heracleum mantegazzianum*) sú v katastri Devína bohato zastúpené. Dva v Európe najviac zdomácnené severoamerické druhy rodu zlatobyľ (*Solidago*) obrovská a zlatobyľ kanadská pokrývajú veľké plochy v lužných porastoch pri Dunaji.

Ďalšie dva druhy a ich vitálny kríženec sú z rodu pohánkovec. Rozšírenejší pohánkovec japonský (*Fallopia japonica*), známy aj ako krídatka japonská (*Reynoutria japonica*) pôvodom z Ázie, sa na Slovensku objavila v 20. rokoch minulého storočia, v okolí Devína sa šíri v ostatných rokoch. Práve teraz v jeseni, táto mohutná bylina upútava bohatými súkvetiami bielych kvetov. Menej rozšírený, ale ešte vyššieho rastu je pohánkovec sachalinský. Oba druhy sa môžu krížiť navzájom, tiež s príbuzným pohánkovcom čínskym (*Fallopia aubertii*), ktorý tvorí kvetmi obsypané girlandy vysoko v korunách stromov neďaleko Riviéry a oživuje múriky pozdĺž kameňolomu na Devínskej

cestě. Vo výbere figuruje aj netýkavka žliazkatá (*Impatiens glandulifera*), z dedinských záhradok splenaná okrasná a včelárska rastlina z Himalájí, ktorá vytláča domácu netýkavku nedotklivú (*I. noli-tangere*). V lete táto nápadná vysoká rastlina okupuje Slovanský ostrov a možno sa s ňou zoznámiť priamo oproti škole.

Okrem druhov, ktoré sú legislatívne ošetrené, takmer všade možno nájsť ďalšieho hosta z USA – hviezdnic ročný, pripomínajúci astru s drobnými bielymi súkvetiami. Bol zaznamenaný v Bratislave ako v jednom z prvých miest v Európe už pred rokom 1791, takže na úplné zdomácnenie v našej flóre mal dosť času. Pozornosť si iste zaslúži ambrozia palinolistá, z rodového mena ktorej by sme očakávali niečo lepšieho než fakt, že je producentom silne alergénneho peľu spôsobujúceho v Bratislave i v iných mestách hlavne južného Slovenska jesenné zvýšenie počtu precitlivých pacientov-polinotikov. Už sme raz na jej prítomnosť v Devíne upozorňovali a je potešiteľné, že pravidelným kosením plôch, kde bola hojná, napr. pri západnom múre cintorína sa časť populácie eliminovala. Ak idete cyklistickou cestou popri Morave, určite vás upúta ježatec laločnatý s vajcovitými, „ježatými“ plodmi a semenami podobnými tekvicovým, ktorý sa popína vysoko do korún vrb a iných lužných drevín. Pochádza tiež zo Severnej

Ameriky, ako aj slnečnica hľuznatá (topinambur), pôvodne kultúrna rastlina dovezená do Francúzska v r. 1607 pre jedlé hľuzy – „sladké zemiaky“. Až vyše 2 m vysoké exempláre tejto rastliny so žiarivo žltými súkvetiami, akoby zmenšeninami pestovanej slnečnice ročnej, nápadné v čase, keď už väčšina rastlín odkvitá, na mnohých miestach, vrátane smetísk, plnia i dekoratívnu funkciu milosrdnej spontánnej zelene. Avšak priamo v chránených územiach ich vidíme neradi, i keď, priznajme si, niektoré nepôvodné zdomácnené druhy dekoratívneho vzhľadu oku lahodia.

Za príklad môže poslúžiť nápadným jesenným sfarbením listov charakteristický pavinič popínavý (*Parthenocissus inserta*), liana tvoriaca celé červené záclony pomedzi vždyzeleným brečtanom v korunách lužných drevín na Slovanskom ostrove, ktorá nahrádza pôvodný zriedkavý a chránený druh vinič lesný.

Obrovská schopnosť vegetatívneho i generatívneho rozmnožovania a vitalitu invázných bylín (na dreviny upozorníme v ďalšom príspevku) si môže každý z nás overiť v nive Moravy medzi Devínom a Devínskou Novou Vsou na rozsiahlych porastoch amerických astier, ktoré sa takto rozmnožili z utečencov zo záhonu okrasných rastlín. Biely jesenný aspekt zaplavovaných lúk už ochu-

dobnených o mnohé zaujímavé pôvodné druhy rastlín, spôsobujú milióny ich drobných plodov s chocholcom – lietacím zariadením. To ich ako padáček prenáša vetrom na veľkú vzdialenosť, okupovať nové stanovišťa. Pokiaľ ide o pohánkovec, stačí keď sa pozrieme na trávnatú, kosením udržiavanú plochu za radnicou, kde jeho nové byle vyčnievajú nad riedku trávu. Na miestach, kde rastie nerušené, napr. na okraji bývalého ihriska pri cintoríne a popri ramene Dunaja dosahujú výšku do 3 m a pôda je celá prekorenená podzemkami. Aj ich malé úlomky sú základom nových rastlín.

Pri realizácii povinnosti likvidovať vybrané invázne druhy rastlín existuje veľká disproporcija medzi teóriou a praxou. Táto činnosť vyžaduje si-zyfovské úsilie a je, či už pri mechanickom alebo chemickom spôsobe boja s nimi, spojená s nema-

Slnečnica hľuznatá sa usídlila pri vstupe do PR Fialková dolina.

lými nákladmi. A tu sme zase pri probléme zadĺženosti Devína.

Nedávno sme sa z médií dozvedeli o prenajatí Velkolélskeho ostrova pri Zlatnej na Ostrove Bratislavským ochranárskym združením z prostriedkov programu EU Life Nature. Jednou z dlhodobých úloh projektu je likvidácia invázných druhov. Dopriala by som nadšeným ochranárom aj tento úspech, ale pri eradikácii invázných rastlín s vysokou agresivitou a stabilizovaným výskytom je skepticizmus oprávnený. I v Devíne sa budeme musieť s niektorými expanzívnymi rastlinnými novousadlíkmi zmieriť, ale botanici varujú pred pasivitou. Zopár odporúčaní: nelikvidovať prirodzené porasty, nevytvárať narušené stanovišťa, ani nelegálne skládky záhradného odpadu, venovať starostlivosť zanedbaným miestam v krajine, úhorom a opusteniskám, dbať na výber rastlín do súkromných záhradok, sústavne obmedzovať výskyt invázných druhov vo svojom okolí.

K skutočnej ochrane veľmi rôznorodej a cennej flóry našej mestskej časti, rozhodne najbohatšej na území Bratislavy, vrátane obmedzovania invázných rastlín, môžu veľmi významnou mierou prispieť samotní obyvatelia Devína.

Otázky, príhovory a zamyslenia

Vďaka, pán primátor!

Zadĺženosť Devína sa podarilo znížiť o 378 miliónov Sk

A. Ďurkovský

Pokojné vody Devína rozčerila najnovšia a môžeme tiež povedať radostná informácia od pána primátora Hlavného mesta SR Bratislavy Andreja Ďurkovského: Zadĺženosť Devína sa podarilo znížiť o 378.000.000,- Sk.

Táto informácia odznela na náhodnom stretnutí pána primátora s poslancami pánom Baculákom, Bartovičom a Kolkom dňa 7. 11. 2006 pri jeho osobnej návšteve na Miestnom úrade Devín. O konkrétnostiach sme sa dozvedeli iba toľko, že došlo k uzatvoreniu mimosúdnej dohody a mimosúdneho vyrovnania medzi J&T a Doprastav a. s., dvoma najväčšími veriteľmi MČ Devín a tým došlo k zníženiu záväzkov MČ Devín o už uvedenú sumu 378 miliónov korún. Z iných zdrojov sme sa dozvedeli, že k mimosúdnemu vyrovnaniu prišlo iba vďaka enormnému úsiliu pána primátora.

Na záver je potrebné už len konštatovať, že zaangažovanie Hlavného mesta SR Bratislavy do problémov likvidácie zadĺženia MČ Devín je jedinou možnou cestou. Táto skutočnosť spolu s požiadavkou na zapojenie štátnych orgánov do procesu oddĺžovania MČ Devín bola predmetom prijateľného uznesenia MZ Devín. Poslanci MZ Devín ho prijali už začiatkom roka 2006.

Ďalšie informácie budú určite uverejnené v nasledujúcom čísle DEVÍNČANA.

Ignác Kolek

Stolnotenisový turnaj

Priaznivci tohto športu budú mať **17. novembra** v Dome kultúry príležitosť zapinkať si a vyskúšať svoje sily v obnovenom **Devínskom stolnotenisovom turnaji**. Nachystajte si rakety, loptičky a vhodnú obuv, ďalšie informácie nájdete v schránkach na letáčikoch a na výveskách.

Organizátorom turnaja je ŠK Devín.

LETKIS uvádza

Ti, ktorí zatiaľ nevideli predstavenie miestnej divadelnej skupiny LETKIS majú ďalšiu príležitosť. 24.11.2006 bude o 20.00 v Dome kultúry repríza predstavenia „Manželstvo je vždy riziko“ Lístky si môžete zakúpiť v DK priamo pred predstavením.

Pozvánka na súťaž

Zaujímavý nález, o ktorom sa dočítate v článku dr. Plachej svedčí o tom, že chlieb je už od nepamätí základnou zložkou našej stravy. Pečenie domáceho chleba prežíva v poslednom čase opäť renesanciu. Blížiac sa Vianoce sú sviatkom, ku ktorému neodmysliteľne vôňa napečeného patrí. Nielen chleba ale aj iných dobrôt. Vypeká sa podľa starých rodinných receptov, ale radi skúsime i nové. Nadácia Z lásky k človeku sa preto rozhodla osloviť devínske gazdinky a všetkých „majstrov pečárov“ a pozýva ich

26. novembra do Domu kultúry.

Každý kto prinesie ochutnať svoju špecialitu, môže nielen vyhrať jednu z hodnotných cien, ale zároveň získa aj nové recepty a inšpirácie. Súťaž „Devínsky pečenie“ má dve kategórie – Najlepší chlieb a Najlepší koláč (sladký alebo slaný). Návštevníci Domu kultúry si budú môcť v túto nedeľu zároveň pozrieť aj výstavu ručných prác Devínčanov, ktorá bude inštalovaná v malej klubovni. Chýbať nebude ani občerstvenie a dobrá zábava. Blížšie informácie sa dozviete z letáčikov, prípadne sa môžete informovať u pani Soni Böhmovej, Zdenky Janotovej, Olgy Mikulášovej alebo Šarloty Mrázikovej. Počas tohto podujatia sa vám predstaví časť kandidátov, ktorí sa budú uchádzať o vaše hlasy v nadchádzajúcich komunálnych voľbách.

Vaše starosti na naše hlavy

(dokončenie so str. 1)

Na prvú otázku nášho čitateľa odpovedá Ing. Achim Fridrik

Podnikám a živnosť mám prihlásenú v rodinnom dome, kde aj bývam. Akú časť nákladov na prevádzku tohto domu (energie, smeti, domová daň, telefón) si môžem zahrnúť do nákladov živnosti a akým spôsobom treba pri tom postupovať?

V takomto prípade je potrebné (najlepšie písomne) zadefinovať, koľko m² z domu sa využíva na podnikateľské účely (v prípade daňovej kontroly je potrebné túto plochu vedieť aj obhájiť ako podnikateľský priestor) a do nákladov na živnosť si zahŕňať len pomernú časť z celkových nákladov na prevádzku domu. Pri nákladoch na telefón – pokiaľ tento nie je prihlásený priamo na živnostníka – je možné pri preukazovaní oprávnenosti nákladov postupovať viacerými spôsobmi. Najpresnejší, ale zároveň aj najpracnejší je postup podrobná evidencia „služobných“ hovorov na základe výpisu, ktorý si možno vyžiadať od operátora. Jednoduchší a daňovými úradmi zväčša akceptovaný je postup, pri ktorom na základe ucho-

vaných faktúr za telefón z obdobia, kedy ste ešte nepodnikali preukázate priemernú výšku účtov pred začatím podnikania a z faktúr za telefón z obdobia počas podnikania budete túto čiastku odpočítavať. Do nákladov nemožno zahrňovať paušálne poplatky – tieto musíte platiť či už podnikáte alebo nie. Uvedené postupy zahrňovania týchto nákladov do výdavkov na živnosť je však najlepšie dať si „odobriť“ na miestne príslušnom daňovom úrade, nakoľko výklad zákona je, žiaľ, pomaly na každom daňovom úrade odlišný.

Pokiaľ by ste mali otázku týkajúcu sa iných ako tu vymenovaných oblastí, napíšte nám ju a my sa budeme snažiť hľadať na ňu odpoveď u ďalších odborníkov. Ešte na okraj: Nakoľko pri problémoch často ide o citlivé veci, budeme reagovať aj na nepodpísané otázky – pokiaľ sa podpíšete a nebudete si želať svoje meno zverejniť, budeme to akceptovať ale budeme vám určite vedieť účinnejšie poradiť. Takisto by bolo pri „dušebôlnych“ otázkach dobré uvádzať vek, aby si naši odborníci vedeli o vás urobiť lepší obraz a aby vedeli správne reagovať. Redakcia neručí za správnosť odpovedí, takéto služby poskytujú len certifikovaní odborníci, zväčša za finančnú odmenu.

redakcia

Otázky, príhovory, rady a zamyslenia

Redakcia s radosťou môže konštatovať, že občania Devína pozorne čítajú aj drobné oznamy uverejnené v časopise DEVINČAN a na ne aj reagujú. Dôkazom toho je aj nasledujúci list, ktorý prišiel do našej redakcie. Škoda len, že autor listu sa nepodpísal čitateľne. Na predmetný list sme dali možnosť reagovať aj „mestskému poslancovi“. Jeho stanovisko uvádzame pod listom.

Občania, obyvatelia a záhradkári osady Svätopluk v mestskej časti Devín

Redakcia
Devinčan

Ohlas na chvíľu.

Vždy si s radosťou prečítame časopis Devinčan, v ktorom uverejňujete skutočne zaujímavosti a perly ducha. Zasmiať sa však skutočne nie je na čom, pretože si robíte srandu len z nás. Jednou z takých vtipností je aj oznámenie na str. 6, posledného čísla časopisu a to, že vďaka neuveriteľnej a brilantnej diplomácii pána mestského poslanca sa konečne podarilo zabezpečiť finančné prostriedky na dohotovenie Kremelskej ul. - III. etapa. Stavebné práce na úseku, ktorý nám denne strpčuje život, pretože tu prechádzame okolo otvorenej závodnej dráhy, sa podľa článku mali začať v septembri 2006. Aj napriek tomuto vychvaľovaniu formou skrytej reklamy, ktorá má zabezpečiť hlasy Vašmu kandidátovi na starostu ešte pred termínom volebnej kampane, musíme s fútosťou konštatovať, že chváliť sa niečím takým je úbohé a zvlášť, keď zistíme, že je to len zase jedna z mnohých kačíc uverejňovaných v „novinách pre každého Devinčana“. Október je pomaly za nami a ani prd.

O tom, že tento v á ž n y d i p l o m a t a uchádzač o miesto starostu, na verejnom chodníku pred svojím domom na Kremelskej vybudoval bariéry, aby znepriateľoval život ostatným ľuďom radšej nepíšete. Načo tam potom asi tohto panáčika máme?

Asi tak, že nesplniteľné ihneď a zázraky do troch dní? Len pre koho?

Dakujeme, ale neprosíme.

Aj vaši Devinčania.

P.S. Tento náš ohlas môžete kľudne zverejniť. Kópiu posielame aj Vašej konkurencii.

Od p. Ing. Dana Zálešáková – zástupkyne riaditeľa GIB-u (Generálny investor Bratislavy) som sa dozvedel toto: Celkové náklady na výstavbu Kremelská, III. etapa sú 15 mil. Sk. Pre rok 2006 bolo schválených 500 tis. Sk, v júli 2006 navýšené o 2,5 mil. Sk. GIB zabezpečil zmenu projektovej dokumentácie, odsúhlasenie zmeny projektu s dotknutými organizáciami, zakreslenie a vytýčenie inžinierskych sietí, a požiadal o zmenu stavby na stavebnom úrade, ktorý zmenu doteraz neodsúhlasil. GIB napriek tomu vybral zhotoviteľa stavby Technické služby – stavby, s.r.o., ktorý 13. 11. 2006 zahájil práce aspoň na časti odvodnenia Kremelskej ulice, cesty a chodníka podľa pôvodne vydaného stavebného povolenia. Posunutie začiatku stavby bolo teda spôsobené veľkými zmenami v projektovej dokumentácii stavby.

Ing. Juraj Šterbatý

Parazity ohrozujú nielen psa a mačku, ale aj vás a vaše deti

Vášho psa a mačku trápia rôzne parazity, o ktorých často nemusíte ani tušiť. Pri slabom nakazení sa s nimi dokážu vysporiadať a pôsobiť zdravo. Imunitný systém zvierat aj napriek tomu s parazitmi bojuje a jedným z dôsledkov môže byť nedostatočná obrana na bežné ochorenie. Dôležitejšia je skutočnosť, že niektoré parazity sú prenosné aj na človeka. Najbežnejšie vnútorné parazity psov a mačiek sú škrkavky a pásomnice. Vajíčka škrkavky sa trusom dostávajú do vonkajšieho prostredia. Sú extrémne odolné a životaschopné

aj niekoľko rokov. Pre túto ich vlastnosť môžeme všetky lokality, kde sa nachádza trus po neodčervnených psoch a mačkách, považovať za zamorené infekčnými vajíčkami škrkaviek. Dospelé zvieratá sa nakazia vajíčkami škrkaviek kdekoľvek vo vonkajšom prostredí, ale ani celý život doma chovaný jediniec nie je chránený pred rizikom infekcie. Človek sa nakazí nevedomky zjednením infekčných vajíčok, ktoré sú ľudským okom neviditeľné. K tomu prakticky dochádza napríklad u malých detí pri kontakte so zamoreným pieskom, strkaní si kameňov alebo kúskov rastlín do úst. Pri starších deťoch a dospelých je najvýznamnejším zdrojom nákazy nedostatočná hygiena. Je zrejme, že človek sa môže nakaziť kedykoľvek a kdekoľvek, a nemusí byť ani majiteľom zvierata. Z vajíčok škrkaviek sa v tele človeka vyliahnu larvy, ktoré preniknú črevnou stenou do ciev. Touto cestou putujú najskôr do pečene, kde svojím aktívnym pohybom spôsobujú mechanické poškodenie. Z pečene sa dostávajú do pľúc a následne prakticky do celého tela s najčastejším výskytom lariev v oku, mozgu a svaloch. V napadnutých tkanivách sa tvorí zápalové ložisko. V ľudskom tele môžu zostať larvy životaschopné a pohyblivé aj niekoľko rokov. Ochorenie sa prejavuje zvracaním, hnačkou, nechutenstvom, bolesťami brucha, teplotami, bolestivým kašľom, únavou kĺbov a svalov. Tieto príznaky môžu trvať niekoľko dní, týždňov ale aj rokov. Podľa štatistik je na Slovensku larvami škrkaviek nakazených až 18 % ľudí. Určite ste už videli psa, ktorý sa trel zadkom o zem (sánkoval). Príčiny môžu byť rôzne, ale často to bývajú práve pásomnice, ktorých články sa aktívne pohybujú von z konečníka, a to psa srbí. Aj tento parazit môže spôsobiť ochorenie človeka. Najmä detskí lekári liečia v poslednom čase čoraz častejšie hnačky detí vyvolané pásomnicou psov. V detskej stolici môžeme nájsť články pásomnice veľkosťou a tvarom pripomínajúce zrnko z uhorky. Liečba je jednoduchá, ale omnoho dôležitejšia je prevencia. Okrem dostatočnej hygieny pravidelné odčervenie zbaví vaše zvieratá parazitov a zároveň preruší vývojový cyklus skôr, než ich vajíčka alebo larvy znečistia prostredie. Tak sa zníži riziko nakazenia nielen zvierat, ale aj vás a vašich detí.

MVDr. Vojtech Baculák

My sme malí remeselníci

Pripomíname, že nácvič Vianočného programu „My sme malí remeselníci“ sa až do vystúpenia dňa 17. 12. 2006, bude konať pravidelne vždy v utorok a piatok o 17.00 v DK Devín.

Olejová bábovka

Hrnček hl. múky, hrnček hr. múky, hrnček kryštál. cukru, hrnček mlieka, 1/2 hrnčeka oleja, 1 prášok do pečiva, 1 vanilkový cukor, 2 vajcia, štipka soli, 1 polievková lyžica kakaa. (Hrnček je cca 2 dcl.)

Všetko zmiešať dohľadka (najlepšie metličkou, je to najrýchlejšie). Formu na bábovku vymastiť (masťou alebo olejom), vysypať strúhankou, polovicu cesta vyliat do vyspanej formy. Do zvyšku cesta vmiešať 1 zarovnanú poliev. lyžicu kakaa, kto má rád, môže pridať aj hrozienka. Trnavé cesto prilieje do svetlejšieho do formy a dáme do trúby piecť (cca 200 - 220 stupňov a asi pol hodinu). Kontrolujeme drevným špáradlom (ak sa lepí, pečieme ďalej). Keď sa už cesto na špáradlo nelepí, vyberieme formu, prikryjeme plytkým tanierom a preklopíme. Ak bábovka nevypadne, namočíme kuchynskú utierku do studenej vody a prehodíme cez formu. Po chvíli bábovka vypadne sama. Ak sa priliepi, zle ste mazali. A kto nemaže nejede. Dobrú chuť.

A. K.

Ako športovať (... za akých podmienok)

Máme krásne ihrisko a kladíme si otázku, za akých podmienok na ňom budeme môcť športovať. Všetci členovia Športového klubu Devín majú možnosť využívať ihrisko na základe svojho členstva. Nečlenovia ŠK Devín budú mať prístup na športovisko na základe zaplatenia hodinového poplatku. Detské kolektívy s trénerom budú môcť po dohode športovať bezplatne.

Členom športového klubu sa môže stať každý Devinčan, neexistujú žiadne obmedzenia. V súčasnosti je nás 30 členov a radi privítame každého ďalšieho. Prihlášku nájdete vloženú v tomto čísle DEVINČANA.

ročné členské pre prvého člena rodiny 1000 Sk

ročné členské pre každého ďalšieho člena rodiny 500 Sk

prenájom tenisového ihriska 150 Sk/hod

Kontaktovať môžete:

predseda ŠK Devín MVDr. Vojtech Baculák (tel.: 0905 237 994) alebo

podpredseda ŠK Devín Štefan Kolek (tel.: 0903 160 278)

Šport v Devíne dostal novú šancu

Nedeľa 22. 10. 2006 sa zapísala do histórie Devína veľkými písmenami. Po dvoch rokoch úsilia sa tu podarilo športovému

skutočne husársky kúsok. V najmenšej mestskej časti Bratislavy sužovanej neúnosnými dlhmi a hospodáriacej v režime nútenej správy si členovia Športového klubu Devín dokázali vlastnými rukami, s finančnou podporou mnohých sponzorov, vybudovať nádherné viacúčelové športové ihrisko. Skupina miestnych poslancov týmto zároveň splnila svoj predvolebný sľub. Vďaka nim si dnes môžu Devínčania zahrať na umelom povrchu z Optikurtu tenis, minifutbal, volejbal,

florbal, ... Športovci nezabudli ani na deti, ktorých v poslednom čase v Devíne utešene pribúda.. Druhá časť ihriska je určená najmä im. Preliezky a šmýkačky si najmenší Devínčania v nedeľu pri otvorení nového ihriska riadne vyskúšali, pieskovisko bolo dokonale „vytunelované“. Slávnostné otvorenie ihriska zahájili pôvabné mažoretky Kleopatry, pod vedením Devínčanky p. Culinkovej, po nich sa svojich hokejok chopili florbalisti z Devínskej Novej Vsi. Kým na ihrisku otcovia potili tričká pri minifutbale, deti sa zatiaľ preťahovali lanom či súťažili v skákaní vo vreci. Účastníci tejto milej slávnosti si takisto mohli vyskúšať pétanque – novú hru z Francúzska, ktorá oslovuje čoraz viac Slovákov všetkých vekových kategórií. ŠK Devín tak dôstojne nadviazal na dlhoročnú

športovú tradíciu Devína. V 80-tych rokoch, pred tým, než komerčné záujmy prevládali nad športovými, v Devíne aktívne športovalo približne 300 členov Tatranu Devín. Bola tu obrovská základňa žiackeho a dorasteneckého športu. Devínčania v nedeľu potleskom odmenili bývalého predsedu Tatranu Devín pána Zmelíka, ktorý pri otváraní nového športového stánku vyjadril svoje presvedčenie, že je to prvý krok k tomu, aby Devín začal športom intenzívnejšie dýchať.

Sponzori a podporovatelia výstavby športového areálu:

Povodie Dunaja, š.p. Bratislava

Trubostav, s.r.o., Bratislava

Corect betón, s.r.o. Bratislava

Alfa stavba Devín, s.r.o.

Alfa Devín, s.r.o.

Ladislav Mikloš, veliteľ DPZ Devín

Rodina Bartovičová, Böhmová, Baculáková, Ďurišová, Fridriková, Frimmelová, Gajdošová, Hánová, Jurišová, Kilárska, Kolková, Kotianová, Kozová, Kunstová, Lelkešová, Mikluščáková, Mjartanová, Mráziková, Petriková, Satinová, Stoklasová a Zvrškovcová.

Ďakujeme aj všetkým, ktorí pridali svoju ruku k dielu. Pre ďalších ochotných darcov uvádzame bankové spojenie na ŠK Devín:

VÚB, č.ú.: 1504648112/0200

Ako variabilný symbol môžete uviesť svoje meno.

prvé podania na novom povrchu

už je dobrý?

(guláš)

deti si tiež prišli na svoje
(tunelovanie pieskoviska)

mažoretky (vždy s úsmevom a bez trény)

víťazné i porazené mužstvo

(minifutbal)

ŠK Devín daroval dve lopty deťom materskej školy

(aby aj tí najmenší mali do čobo kopat')

devínski jazdci sa predstavili

(florbal)

DEVÍNČAN – mesačník pre občanov MČ Bratislava-Devín. Vydáva MÚ MČ Bratislava-Devín, Kremelská 39. Predsedkyňa redakčnej rady: Zdenka Janotová. Členovia redakčnej rady: PhDr. Veronika Plachá, RNDr. Viera Feráková, Marta Potančoková, Ing. Michal Němec, Ing. arch. Martin Sarvaš, Ing. Ignác Kolek. Zodpovedná redaktorka: Ing. Ľubica Kolková. Reg. č. OÚ BA IV – 1/2003. Grafická úprava: Peter Blaho. Tlač: LÚČ Bratislava, Distribúcia: MÚ MČ Bratislava-Devín. Kontakt: 02/60 20 25 11. Príspevky do časopisu – sekretariát starostu MČ Devín. Redakcia si vyhradzuje právo upravovať príspevky.